

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 98/19

Λουξεμβούργο, 29 Ιουλίου 2019

Απόφαση στην υπόθεση C-476/17
Pelham GmbH, Moses Pelham και Martin Haas κατά Ralf Hütter και Florian
Schneider-Esleben

Το sampling μπορεί να συνιστά προσβολή των δικαιωμάτων του παραγωγού φωνογραφήματος σε περίπτωση που γίνεται χωρίς την άδειά του

Εντούτοις, η χρήση ενός τροποποιημένου και μη αναγνωρίσιμου κατά την ακρόαση sample που έχει ληφθεί από φωνογράφημα δεν συνιστά προσβολή των δικαιωμάτων αυτών, ακόμη και ελλείψει άδειας

Το μουσικό συγκρότημα Kraftwerk κυκλοφόρησε, το 1977, ένα φωνογράφημα που περιείχε το μουσικό κομμάτι με τίτλο Metall auf Metall. Οι M. Pelham και M. Haas είναι συνθέτες του τραγουδιού με τίτλο Nur mir, το οποίο κυκλοφόρησε σε φωνογραφήματα της εταιρίας Pelham το 1997. Τα μέλη του συγκροτήματος Kraftwerk, οι R. Hütter και F. Schneider-Esleben, υποστηρίζουν ότι η Pelham αντέγραψε, με την τεχνική του sampling¹, περίπου δύο δευτερόλεπτα μιας ρυθμικής ακολουθίας του κομματιού Metall auf Metall και τα ενσωμάτωσε, σε συνεχή επανάληψη, στο τραγούδι Nur mir. Θεωρώντας ότι προσβλήθηκε το συγγενικό δικαίωμα το οποίο έχουν ως παραγωγοί του επίμαχου φωνογραφήματος², οι R. Hütter και F. Schneider-Esleben άσκησαν αγωγή ζητώντας, συγκεκριμένα, την άρση της προσβολής, την επιδίκαση αποζημίωσης και τόκων, και την παράδοση των φωνογραφημάτων που περιείχαν το τραγούδι Nur Mir, με σκοπό την καταστροφή τους.

Το Bundesgerichtshof (Ανώτατο Ομοσπονδιακό Δικαστήριο, Γερμανία), το οποίο έχει επιληφθεί της υπόθεσης ζητεί μεταξύ άλλων από το Δικαστήριο να διευκρινίσει, κατ' ουσίαν, αν η άνευ άδειας ενσωμάτωση σε φωνογράφημα, μέσω του sampling, ενός ηχητικού δείγματος (sample) που έχει ληφθεί από άλλο φωνογράφημα συνιστά, υπό το πρίσμα της νομοθεσίας της Ένωσης σχετικά με το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα συγγενικά δικαιώματα³, καθώς και υπό το πρίσμα των θεμελιωδών δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προσβολή των δικαιωμάτων του παραγωγού του φωνογραφήματος από το οποίο έχει ληφθεί το εν λόγω sample. Το γερμανικό δικαστήριο διερωτάται επίσης ως προς την ερμηνεία των προβλεπόμενων από το δίκαιο της Ένωσης εξαιρέσεων και περιορισμών στα δικαιώματα των δικαιούχων. Το αιτούν δικαστήριο ερωτά επ' αυτού αν είναι σύμφωνη με το δίκαιο της Ένωσης η γερμανική νομοθετική ρύθμιση η οποία επιτρέπει κατ' αρχήν τη δημοσίευση και την εκμετάλλευση ανεξάρτητου έργου που έχει δημιουργηθεί με ελεύθερη χρήση προστατευόμενου έργου, χωρίς την άδεια των κατόχων των δικαιωμάτων επί του προστατευόμενου έργου. Επιπλέον, ζητεί να αποσαφηνιστεί αν το sampling μπορεί να εμπίπτει στην «εξαίρεση της παράθεσης αποσπασμάτων», η οποία απαλλάσσει τον χρήστη από την υποχρέωση να λάβει την άδεια του παραγωγού φωνογραφημάτων για τη χρήση του αντίστοιχου προστατευόμενου φωνογραφήματος.

¹ Το sampling είναι μια τεχνική μέσω της οποίας απομονώνονται, με τη βοήθεια ηλεκτρονικού εξοπλισμού, αποσπάσματα από ένα φωνογράφημα προκειμένου να χρησιμοποιηθούν ως στοιχεία μιας νέας σύνθεσης σε άλλο φωνογράφημα.

² Οι παραγωγοί φωνογραφημάτων είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα που χρηματοδοτούν τη δημιουργία φωνογραφημάτων.

³ Οδηγία 2001/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (ΕΕ 2001, L 167, σ. 10), και οδηγία 2006/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με το δικαίωμα εκμίσθωσης, το δικαίωμα δανεισμού και ορισμένα δικαιώματα συγγενικά προς την πνευματική ιδιοκτησία στον τομέα των προϊόντων της διανοίας (ΕΕ 2006, L 376, σ. 28).

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο υπενθυμίζει κατ' αρχάς ότι οι παραγωγοί φωνογραφημάτων έχουν το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν την αναπαραγωγή, εν όλω ή εν μέρει, των φωνογραφημάτων τους. Κατά συνέπεια, **η αναπαραγωγή από χρήστη ενός ηχητικού sample, έστω και πολύ μικρής διάρκειας, το οποίο έχει ληφθεί από φωνογράφημα συνιστά, κατ' αρχήν, εν μέρει αναπαραγωγή του φωνογραφήματος αυτού**, όπερ σημαίνει ότι καλύπτεται από το αποκλειστικό δικαίωμα που παρέχεται στον παραγωγό του φωνογραφήματος.

Εντούτοις, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι **δεν πρόκειται για «αναπαραγωγή» όταν ο χρήστης, ασκώντας την καλλιτεχνική ελευθερία του, απομονώνει ένα ηχητικό sample από φωνογράφημα για να το ενσωματώσει, υπό μορφή τροποποιημένη και μη αναγνωρίσιμη κατά την ακρόαση, σε άλλο φωνογράφημα**. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, αν γινόταν δεκτό ότι τέτοια χρήση ηχητικού sample αποτελεί αναπαραγωγή υποκείμενη σε άδεια του παραγωγού του φωνογραφήματος, τούτο θα αντέβαινε, ειδικότερα, στην επιταγή της εξασφάλισης μιας δίκαιης ισορροπίας μεταξύ, αφενός, του συμφέροντος των κατόχων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων για προστασία της διανοητικής τους ιδιοκτησίας, όπως κατοχυρώνεται στον Χάρτη, και, αφετέρου, της προστασίας των συμφερόντων και των θεμελιωδών δικαιωμάτων των χρηστών προστατευόμενων αντικειμένων, όπως, παραδείγματος χάρη, της ελευθερίας των τεχνών η οποία επίσης κατοχυρώνεται στον Χάρτη, καθώς και του γενικού συμφέροντος.

Το Δικαστήριο διαπιστώνει, εν συνεχεία, ότι ένας υλικός φορέας ο οποίος ενσωματώνει όλους τους ήχους ή σημαντικό μέρος των ήχων που έχουν εγγραφεί σε ένα φωνογράφημα συνιστά αντίγραφο επί του οποίου ισχύει το αποκλειστικό δικαίωμα διανομής που αναγνωρίζεται στον παραγωγό του φωνογραφήματος. Το Δικαστήριο προσθέτει ωστόσο ότι **δεν αποτελεί τέτοιο αντίγραφο ο υλικός φορέας ο οποίος, όπως συμβαίνει στην προκειμένη περίπτωση, ενσωματώνει απλώς μουσικά samples, ενδεχομένως τροποποιημένα, που έχουν ληφθεί από φωνογράφημα με σκοπό να δημιουργηθεί ένα νέο και ανεξάρτητο έργο**.

Το Δικαστήριο κρίνει επίσης ότι ο νομοθέτης της Ένωσης έχει λάβει υπόψη τα συμφέροντα των παραγωγών και των χρηστών προστατευόμενων αντικειμένων, καθώς και το γενικό συμφέρον, πράγμα το οποίο αντανάκλαται στις εξαιρέσεις και στους περιορισμούς που έχουν προβλεφθεί, αναφορικά με τα δικαιώματα των δικαιούχων, στο δίκαιο της Ένωσης. Επιπλέον, η παράθεση αυτών των εξαιρέσεων και περιορισμών είναι εξαντλητική, προκειμένου να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς στον τομέα του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων. Κατά συνέπεια, **δεν συμβιβάζεται με το δίκαιο της Ένωσης η γερμανική νομοθετική ρύθμιση**, η οποία παρά τον εξαντλητικό χαρακτήρα των ως άνω εξαιρέσεων και περιορισμών, θεσπίζει εξαίρεση ή περιορισμό που δεν προβλέπεται από το δίκαιο της Ένωσης, ορίζοντας ότι επιτρέπεται, κατ' αρχήν, η δημοσίευση και η εκμετάλλευση ανεξάρτητου έργου το οποίο δημιουργήθηκε με ελεύθερη χρήση προστατευόμενου έργου, ακόμη και χωρίς την άδεια των κατόχων των δικαιωμάτων επί του προστατευόμενου έργου.

Όσον αφορά το ζήτημα της ευχέρειας που έχουν τα κράτη μέλη, δυνάμει του δικαίου της Ένωσης, να προβλέπουν, σε σχέση με την παράθεση αποσπασμάτων προερχόμενων από προστατευόμενο έργο, εξαιρέσεις και περιορισμούς στα αποκλειστικά δικαιώματα των δικαιούχων για αναπαραγωγή των έργων τους και παρουσίασή τους στο κοινό, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι **η χρήση ηχητικού sample από άλλο φωνογράφημα, όταν είναι δυνατό να προσδιοριστεί το έργο από το οποίο αντλήθηκε το sample, μπορεί υπό ορισμένες προϋποθέσεις να συνιστά παράθεση αποσπασμάτων, ιδίως εφόσον η χρήση αποσκοπεί στη διάδραση με το έργο αυτό**. Αντιθέτως, **δεν μπορεί να θεωρηθεί ως τέτοια παράθεση αποσπασμάτων η χρήση του sample σε περίπτωση που είναι αδύνατο να προσδιοριστεί το επίμαχο έργο**.

Τέλος, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι, σε περίπτωση που η δράση των κρατών μελών δεν καθορίζεται εξ ολοκλήρου από το δίκαιο της Ένωσης, αυτά μπορούν, όταν θέτουν σε εφαρμογή το δίκαιο της Ένωσης, να εφαρμόζουν εθνικά πρότυπα προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων, υπό την προϋπόθεση, μεταξύ άλλων, ότι η εφαρμογή αυτή δεν υπονομεύει το επίπεδο προστασίας το οποίο προβλέπει ο Χάρτης. Πάντως, το ουσιαστικό περιεχόμενο του αποκλειστικού δικαιώματος του παραγωγού φωνογραφημάτων για αναπαραγωγή του φωνογραφήματος του αποτελεί

αντικείμενο μέτρου πλήρους εναρμόνισης και, ως εκ τούτου, αποκλείεται το ενδεχόμενο μιας τέτοιας εφαρμογής στον συγκεκριμένο τομέα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της απόφασεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της απόφασεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106